

Warszawa, dnia 3 września 2014 r.

Poz. 1183

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾**

z dnia 27 sierpnia 2014 r.

w sprawie wysokości opłat rejestracyjnych

Na podstawie art. 210 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Wysokość opłaty rejestracyjnej oblicza się według następującego wzoru:

$$O = B \times WR/WP$$

gdzie:

O – oznacza wysokość opłaty rejestracyjnej,

B – oznacza wysokość bazowej stawki opłaty rejestracyjnej ustalonej dla danego rodzaju instalacji,

WR – oznacza maksymalną teoretyczną (możliwą teoretycznie do osiągnięcia) wielkość parametru charakteryzującego skalę działalności prowadzonej w danej instalacji,

WP – oznacza progową wielkość parametru charakteryzującego skalę działalności prowadzonej w instalacji danego rodzaju.

2. Wysokość bazowych stawek opłaty rejestracyjnej ustalonych dla danego rodzaju instalacji *B* oraz progowe wielkości parametrów charakteryzujących skalę działalności prowadzonej w instalacji danego rodzaju *WP*, o których mowa w ust. 1, określa załącznik do rozporządzenia.

3. Wielkość wskaźnika *WR* wyraża się w takich samych jednostkach jak wielkość wskaźnika *WP*.

4. Jeżeli na terenie zakładu położona jest więcej niż jedna instalacja tego samego rodzaju, to wskaźnik *WR* określa się jako sumę maksymalnych teoretycznych wielkości parametrów charakteryzujących skalę działalności poszczególnych instalacji.

§ 2. 1. Jeżeli wniosek o wydanie pozwolenia zintegrowanego lub wnioski o zmianę pozwolenia zintegrowanego w związku z dokonaniem istotnych zmian w instalacji objętej tym pozwoleniem obejmuje instalacje różnego rodzaju, zlokalizowane na terenie jednego zakładu, wysokość opłaty rejestracyjnej jest równa sumie opłat ustalonych dla poszczególnych rodzajów instalacji, obliczonych według wzoru, o którym mowa w § 1 ust. 1.

2. Jeżeli wielkość wskaźnika *WR* jest mniejsza niż wielkość wskaźnika *WP* lub równa tej wielkości, to wysokość opłaty rejestracyjnej jest równa bazowej stawce opłaty.

3. Jeżeli obliczona wysokość opłaty rejestracyjnej jest wyższa niż 12 000 zł, to opłatę wnosi się w wysokości 12 000 zł.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 5 września 2014 r.³⁾

Minister Środowiska: wz. *S. Gawłowski*

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 248, poz. 1493 i Nr 284, poz. 1671).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1238 oraz z 2014 r. poz. 40, 47, 457, 822, 1101 i 1146.

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 4 listopada 2002 r. w sprawie wysokości opłat rejestracyjnych (Dz. U. Nr 190, poz. 1591), które na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1101) traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska
z dnia 27 sierpnia 2014 r. (poz. 1183)

WYSOKOŚĆ BAZOWYCH STAWEK OPŁATY REJESTRACYJNEJ USTALONYCH DLA DANEGO RODZAJU
INSTALACJI ORAZ PROGOWE WIELKOŚCI PARAMETRÓW CHARAKTERYZUJĄCYCH SKALĘ
DZIAŁALNOŚCI PROWADZONEJ W INSTALACJI DANEGO RODZAJU

Lp.	Rodzaje instalacji wymagające pozwolenia zintegrowanego	Bazowa stawka opłaty rejestracyjnej (B) w zł	Progowa wielkość parametru (WP)
1	Instalacje do wytwarzania energii i paliw:		
1.1	do spalania paliw o nominalnej mocy ¹⁾ nie mniejszej niż 50 MW	2000	nominalna moc ¹⁾ 100 MW
1.2	do rafinacji ropy naftowej lub gazu	3600 dla ropy naftowej; 2000 dla gazu	zdolność produkcyjna ²⁾ 2000 ton ropy naftowej na dobę; 100 000 m ³ gazu na dobę
1.3	do produkcji koksu	4000	zdolność produkcyjna ²⁾ 500 ton koksu na dobę
1.4	do zgazowania lub upłynniania:		
	a) węgla	3600	zdolność przetwarzania ³⁾ 1000 ton surowca na dobę
	b) paliw innych niż wymienione w lit. a o całkowitej nominalnej mocy ¹⁾ nie mniejszej niż 20 MW	3600	nominalna moc ¹⁾ 1000 MW
2	Instalacje do produkcji i obróbki metali:		
2.1	do prażenia lub spiekania rud metali, w tym rudy siarczkowej	2000	zdolność przetwarzania ³⁾ 1000 ton rudy na dobę
2.2	do produkcji surówki żelaza lub stali surowej, pierwotny lub wtórny wytop, łącznie z ciągłym odlewaniem stali o zdolności produkcyjnej ²⁾ ponad 2,5 tony na godzinę	2000	zdolność produkcyjna ²⁾ 5 ton wytopu na godzinę
2.3	do obróbki stali lub stopów żelaza:		
	a) poprzez walcowanie na gorąco o zdolności produkcyjnej ²⁾ ponad 20 ton stali na godzinę	800	zdolność produkcyjna ²⁾ 40 ton stali surowej na godzinę
	b) kuźnie z młotami o energii przekraczającej 50 KJ na młot, w których stosowana łączna moc cieplna przekracza 20 MW	800	energia 100 KJ na młot
	c) do nakładania powłok metalicznych z wsadem przekraczającym 2 tony wyrobów stalowych na godzinę	800	wsad 4 tony wyrobów stalowych na godzinę
2.4	do odlewania stali lub stopów żelaza o zdolności produkcyjnej ²⁾ ponad 20 ton wytopu na dobę	1600	zdolność produkcyjna ²⁾ 40 ton wytopu na dobę
2.5	do produkcji metali nieżelaznych z rud metali, koncentratów lub surowców wtórnych w wyniku procesów metalurgicznych, chemicznych lub elektrolitycznych	2000	zdolność produkcyjna ²⁾ 40 ton metali na dobę

2.6	do topienia, łącznie ze stapianiem, metali nieżelaznych, w tym produktów z odzysku lub odlewania metali nieżelaznych o zdolności produkcyjnej ²⁾ przekraczającej 4 tony wytopu na dobę dla ołowiu i kadmu lub 20 ton wytopu na dobę dla pozostałych metali	1200	zdolność produkcyjna ²⁾ 10 ton wytopu na dobę dla ołowiu i kadmu; 40 ton wytopu na dobę dla pozostałych metali
2.7	do powierzchniowej obróbki metali lub materiałów z tworzyw sztucznych z wykorzystaniem procesów elektrolitycznych lub chemicznych, gdzie całkowita pojemność wanien procesowych przekracza 30 m ³	1200	całkowita pojemność wanien procesowych 100 m ³
3	Instalacje w przemyśle mineralnym:		
3.1	do produkcji:		
	a) klinkieru cementowego w piecach obrotowych o zdolności produkcyjnej ²⁾ ponad 500 ton na dobę lub w innych piecach o zdolności produkcyjnej ²⁾ ponad 50 ton na dobę	1800	zdolność produkcyjna ²⁾ 1000 ton klinkieru na dobę
	b) wapna w piecach o zdolności produkcyjnej ²⁾ ponad 50 ton na dobę	1200	100 ton wapna na dobę
	c) tlenku magnezu w piecach o zdolności produkcyjnej ²⁾ ponad 50 ton na dobę	1200	100 ton tlenku magnezu na dobę
3.2	do wytwarzania produktów z azbestu lub produktów zawierających azbest	2000	zdolność przetwarzania ³⁾ 1 tona azbestu lub przetworzonego azbestu na dobę
3.3	do produkcji szkła, w tym włókna szklanego, o zdolności produkcyjnej ²⁾ ponad 20 ton wytopu na dobę	2400	zdolność produkcyjna ²⁾ 40 ton wytopu na dobę
3.4	do wytapiania substancji mineralnych, w tym produkcji włókien mineralnych, o zdolności produkcyjnej ²⁾ ponad 20 ton wytopu na dobę	2400	zdolność produkcyjna ²⁾ 40 ton wytopu na dobę
3.5	do produkcji wyrobów ceramicznych za pomocą wypalania, o zdolności produkcyjnej ²⁾ ponad 75 ton na dobę	1200	zdolność produkcyjna ²⁾ 150 ton wyrobów na dobę
4	Instalacje w przemyśle chemicznym do wytwarzania, przy zastosowaniu procesów chemicznych lub biologicznych:		
4.1	organicznych substancji chemicznych:		
	a) węglowodorów	1200	zdolność produkcyjna ²⁾ 1000 ton produktów na dobę
	b) pochodnych węglowodorów, zawierających tlen, takich jak: alkohole, aldehydy, ketony, kwasy karboksylowe, estry, sole kwasów karboksylowych, eter, nadtlenki, żywice epoksydowe	2400	zdolność produkcyjna ²⁾ 1000 ton produktów na dobę
	c) pochodnych węglowodorów, zawierających azot, takich jak: aminy, amidy, nitrozwiazki lub azotany, nitryle, cyjaniany, izocyjanki	3200	zdolność produkcyjna ²⁾ 1000 ton produktów na dobę
	d) pochodnych węglowodorów, zawierających fosfor	3200	zdolność produkcyjna ²⁾ 1000 ton produktów na dobę

	e) pochodnych węglowodorów, zawierających siarkę	3200	zdolność produkcyjna ²⁾ 1000 ton produktów na dobę
	f) pochodnych węglowodorów, zawierających fluorowce	3200	zdolność produkcyjna ²⁾ 1000 ton produktów na dobę
	g) związków metaloorganicznych	3200	zdolność produkcyjna ²⁾ 500 ton produktów na dobę
	h) tworzyw sztucznych, takich jak: polimery, syntetyczne włókna polimerowe i włókna oparte na celulozie	3200	zdolność produkcyjna ²⁾ 1000 ton produktów na dobę
	i) kauczuków syntetycznych	2400	zdolność produkcyjna ²⁾ 1000 ton produktów na dobę
	j) barwników i pigmentów	3200	zdolność produkcyjna ²⁾ 500 ton produktów na dobę
	k) środków powierzchniowo czynnych	3200	zdolność produkcyjna ²⁾ 100 ton składnika aktywnego na dobę
	l) innych niż wymienione w lit. a–k	2400	zdolność produkcyjna ²⁾ 1000 ton produktów na dobę
4.2	nieorganicznych substancji chemicznych:		
	a) gazów, takich jak: amoniak, chlor lub chlorowodór, fluor lub fluorowodór, tlenki węgla, związki siarki, tlenki azotu, wodór, chlorek karbonylu	3200	zdolność produkcyjna ²⁾ 1000 ton produktów na dobę
	b) kwasów, takich jak: chromowy, fluorowodorowy, fosforowy, azotowy, solny, siarkowy, oleum, kwasy siarkawe	3600	zdolność produkcyjna ²⁾ 1000 ton produktów na dobę
	c) zasad, takich jak: wodorotlenek amonu, wodorotlenek potasu, wodorotlenek sodu	2000	zdolność produkcyjna ²⁾ 500 ton produktów na dobę
	d) soli, takich jak: chlorek amonu, chloran potasu, węglan potasu, węglan sodu, nadborany, azotan srebra	2000	zdolność produkcyjna ²⁾ 1000 ton produktów na dobę
	e) niemetalu, tlenków metali lub innych związków nieorganicznych: krzemu, węgliku wapnia, węgliku krzemu	2000	zdolność produkcyjna ²⁾ 1000 ton produktów na dobę
	f) innych niż wymienione w lit. a–e	2000	zdolność produkcyjna ²⁾ 1000 ton produktów na dobę
4.3	nawozów prostych lub złożonych na bazie fosforu, azotu lub potasu	3200	zdolność produkcyjna ²⁾ 1000 ton produktów na dobę
4.4	środków ochrony roślin lub produktów biobójczych	3600	zdolność produkcyjna ²⁾ 10 ton składnika aktywnego na dobę
4.5	produktów leczniczych lub surowców farmaceutycznych	3600	zdolność produkcyjna ²⁾ 10 ton składnika aktywnego na dobę
4.6	materiałów wybuchowych	3600	zdolność produkcyjna ²⁾ 10 ton składnika aktywnego na dobę

5	Instalacje w gospodarce odpadami:		
5.1	do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych o zdolności przetwarzania ³⁾ ponad 10 ton na dobę, z wykorzystaniem następujących działań: a) obróbki biologicznej, b) obróbki fizyczno-chemicznej, c) sporządzania mieszanki lub mieszania przed poddaniem któremukolwiek z procesów wymienionych w lit. a, b oraz d-k i lp. 5.2, d) przepakowywania przed poddaniem któremukolwiek z procesów wymienionych w lit. a-c oraz e-k i lp. 5.2, e) regeneracji lub odzyskiwania rozpuszczalników, f) recyklingu lub regeneracji materiałów nieorganicznych innych niż metale i związki metali, g) regeneracji kwasów lub zasad, h) odzyskiwania składników stosowanych do usuwania zanieczyszczeń, i) odzyskiwania składników z katalizatorów, j) powtórnej rafinacji oleju lub innych sposobów ponownego wykorzystania oleju, k) retencji powierzchniowej	4000	zdolność przetwarzania ³⁾ 2500 ton odpadów na dobę
5.2	do termicznego przekształcania odpadów:		
	a) innych niż niebezpieczne o zdolności przetwarzania ³⁾ ponad 3 tony na godzinę	4000	zdolność przetwarzania ³⁾ 200 ton odpadów na dobę
	b) niebezpiecznych o zdolności przetwarzania ³⁾ ponad 10 ton na dobę	4000	zdolność przetwarzania ³⁾ 500 ton odpadów na dobę
5.3	dla odpadów innych niż niebezpieczne, z wyłączeniem działań realizowanych podczas oczyszczania ścieków komunalnych:		
	a) do unieszkodliwiania o zdolności przetwarzania ³⁾ ponad 50 ton na dobę z wykorzystaniem następujących działań: – obróbki biologicznej, – obróbki fizyczno-chemicznej, – obróbki wstępnej odpadów przeznaczonych do termicznego przekształcania, – obróbki żużlu i popiołów, – obróbki w strzępiarkach odpadów metalowych, w tym zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz pojazdów wycofanych z eksploatacji i ich części	4000	zdolność przetwarzania ³⁾ 200 ton odpadów na dobę
	b) do odzysku lub kombinacji odzysku i unieszkodliwiania o zdolności przetwarzania ³⁾ ponad 75 ton na dobę z wykorzystaniem następujących działań: – obróbki biologicznej, – obróbki wstępnej odpadów przeznaczonych do termicznego przekształcania,	4000	zdolność przetwarzania ³⁾ 200 ton odpadów na dobę

	- obróbki żużlu i popiołów, - obróbki w strzępiarkach odpadów metalowych, w tym zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz pojazdów wycofanych z eksploatacji i ich części		
	c) do odzysku lub unieszkodliwiania z wykorzystaniem fermentacji beztlenowej o zdolności przetwarzania ³⁾ nie mniejszej niż 100 ton na dobę	4000	zdolność przetwarzania ³⁾ 200 ton odpadów na dobę
5.4	do składowania odpadów o zdolności przyjmowania ⁴⁾ ponad 10 ton odpadów na dobę lub o całkowitej pojemności ponad 25 000 ton, z wyjątkiem składowisk odpadów obojętnych lub obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych	1200	całkowita pojemność 125 000 ton odpadów
5.5	do magazynowania odpadów niebezpiecznych, w oczekiwaniu na działania ujęte w lp. 5.1, lp. 5.2 lit. b, lp. 5.4 i lp. 5.6, o całkowitej pojemności ponad 50 ton, z wyłączeniem wstępnego magazynowania odpadów przez ich wytwórcę w miejscu ich wytworzenia	1200	całkowita pojemność 500 ton odpadów
5.6	do podziemnego składowania odpadów niebezpiecznych o całkowitej pojemności ponad 50 ton	1200	całkowita pojemność 500 ton odpadów
6	Instalacje w innych rodzajach działalności:		
6.1	do produkcji:		
	a) masy włóknistej z drewna lub innych materiałów włóknistych	2400	zdolność produkcyjna ²⁾ 500 ton produktów na dobę
	b) papieru lub tektury o zdolności produkcyjnej ²⁾ ponad 20 ton na dobę	2400	zdolność produkcyjna ²⁾ 400 ton produktów na dobę
	c) płyt drewnopochodnych: płyt o wiórach zorientowanych (OSB), płyt wiórowych lub płyt pilśniowych o zdolności produkcyjnej ²⁾ ponad 600 m ³ na dobę	2400	zdolność produkcyjna ²⁾ 400 m ³ na dobę
6.2	do obróbki wstępnej lub barwienia włókien lub materiałów włókienniczych o zdolności produkcyjnej ²⁾ ponad 10 ton wyrobów gotowych na dobę	2400	zdolność produkcyjna ²⁾ 50 ton wyrobów gotowych na dobę
6.3	do garbowania skór o zdolności produkcyjnej ²⁾ ponad 12 ton produktu końcowego na dobę	3200	zdolność produkcyjna ²⁾ 30 ton wyrobów gotowych na dobę
6.4	do uboju zwierząt o zdolności produkcyjnej ²⁾ ponad 50 ton tusz na dobę	1600	zdolność produkcyjna ²⁾ 80 ton tusz na dobę
6.5	do obróbki i przetwórstwa, poza wyłącznym pakowaniem, produktów spożywczych lub paszy z przetworzonych lub nieprzetworzonych:		
	a) surowców pochodzenia zwierzęcego innych niż wyłącznie mleko o zdolności produkcyjnej ²⁾ ponad 75 ton wyrobów gotowych na dobę	2000	zdolność produkcyjna ²⁾ 100 ton wyrobów gotowych na dobę
	b) surowców pochodzenia roślinnego o zdolności produkcyjnej ²⁾ ponad 300 ton wyrobów gotowych na dobę lub 600 ton wyrobów gotowych na dobę, przy założeniu, że instalacja jest eksploatowana nie dłużej niż przez 90 kolejnych dni w danym roku	2400	zdolność produkcyjna ²⁾ 100 ton wyrobów gotowych na dobę

	c) surowców pochodzenia zwierzęcego i roślinnego o dobowej zdolności produkcyjnej ²⁾ wyrobów gotowych ponad: - 75 ton, jeżeli A wynosi nie mniej niż 10, lub - $[300 - (22,5 \times A)]$, jeżeli A jest mniejsze niż 10, gdzie „A” oznacza zawartość materiału pochodzenia zwierzęcego, w procentach wagowych, w wyrobie gotowym	2400	zdolność produkcyjna ²⁾ 100 ton wyrobów gotowych na dobę
6.6	do obróbki i przetwórstwa mleka o zdolności przyjmowania ⁴⁾ , obliczonej jako wartość średnia w stosunku do produkcji rocznej, ponad 200 ton mleka na dobę	2800	zdolność przyjmowania ⁴⁾ 500 ton mleka na dobę
6.7	do unieszkodliwiania lub odzysku padłych lub ubitych zwierząt lub produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego o zdolności produkcyjnej ²⁾ ponad 10 ton na dobę	3200	zdolność produkcyjna ²⁾ 20 ton produktów na dobę
6.8	do chowu lub hodowli drobiu lub świń o więcej niż:		
	a) 40 000 stanowisk dla drobiu	1200	liczba stanowisk 50 000
	b) 2000 stanowisk dla świń o wadze ponad 30 kg	1200	liczba stanowisk 2500
	c) 750 stanowisk dla macior	1200	liczba stanowisk 1000
6.9	do powierzchniowej obróbki substancji, przedmiotów lub produktów z wykorzystaniem rozpuszczalników organicznych ⁵⁾ o zużyciu rozpuszczalnika ponad 150 kg na godzinę lub ponad 200 ton rocznie	1600	zużycie rozpuszczalnika 300 ton rocznie
6.10	do produkcji węgla pierwiastkowego lub elektrografitu poprzez spopielenie lub grafityzację	4000	zdolność produkcyjna ²⁾ 10 ton produktów na dobę
6.11	do wychwytywania strumieni dwutlenku węgla z instalacji objętych obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego na użytek podziemnego składowania dwutlenku węgla	1200	zdolność wychwytywania 1 mln Mg CO ₂ na rok
6.12	do konserwacji drewna i produktów z drewna środkami chemicznymi innymi niż przeznaczonymi wyłącznie do stosowania w przypadku sinizny o zdolności produkcyjnej ²⁾ ponad 75 m ³ na dobę	2400	zdolność produkcyjna ²⁾ 400 m ³ na dobę
6.13	do oczyszczania ścieków, z wyjątkiem oczyszczalni ścieków komunalnych, pochodzących z instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego	1200	przepustowość 10 000 m ³ na dobę

Objaśnienia:

- ¹⁾ Ilość energii wprowadzonej w postaci paliwa w jednostce czasu przy nominalnym obciążeniu instalacji.
- ²⁾ Największa ilość określonego wyrobu lub określonych wyrobów, która może być wytworzona w jednostce czasu w normalnych warunkach pracy instalacji.
- ³⁾ Największa ilość określonego surowca lub określonych surowców (odpadu lub odpadów), która może być przetworzona w jednostce czasu w normalnych warunkach pracy instalacji.
- ⁴⁾ Największa ilość określonych surowców, która może być przyjęta w jednostce czasu w normalnych warunkach pracy instalacji.
- ⁵⁾ Lotne związki organiczne mające w temperaturze 293,15 K prężność par nie mniejszą niż 0,01 kPa, względnie posiadające analogiczną lotność w szczególnych warunkach użytkowania, które są stosowane oddzielnie lub w połączeniu z innymi substancjami i które nie podlegają przemianie chemicznej, w celu rozpuszczania surowców, produktów, materiałów odpadowych lub zanieczyszczeń, lub LZO, które są stosowane jako czynnik rozpuszczający, czynnik dyspergujący, regulator lepkości, regulator napięcia powierzchniowego, plastyfikator lub konserwant.